

ลักษณะแถบจำลอง เครื่องราชอิสริยาภรณ์
 เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
 เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

ลำดับที่	ชื่อเครื่องราชอิสริยาภรณ์	ลักษณะแถบจำลอง คู่	ลักษณะแถบจำลอง เดี่ยว
1	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)		
2	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.) เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)		
3	จักรจุฬามภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.) เบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.)		
4	จักรจุฬามภรณ์ช้างเผือก (จ.ช.) จักรจุฬามภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.)		
5	ศรีตติยาภรณ์มงกุฎไทย (ส.ม.) จักรจุฬามภรณ์ช้างเผือก (จ.ช.)		
6	ศรีตติยาภรณ์ช้างเผือก (ส.ช.) ศรีตติยาภรณ์มงกุฎไทย (ส.ม.)		
7	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.) ศรีตติยาภรณ์ช้างเผือก (ส.ช.)		
8	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.) ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)		
9	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.) ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.)		
10	ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.) ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)		
11	มหาวิริยมภรณ์ (ม.ว.ม.) ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)		
12	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.) มหาวิริยมภรณ์ (ม.ว.ม.)		

เอกสารเผยแพร่
 ประชาสัมพันธ์
 ความรู้เกี่ยวกับ

เครื่องราช
 อิสริยาภรณ์

งานบริหารงานบุคคล
 สำนักงานปลัด
 องค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด

ประวัติเรื่อง เครื่องราชอิสริยาภรณ์

เมื่อลัทธิจักรวรรดินิยมตะวันตกเริ่มเข้ามาคุกคามประเทศวันออกมากขึ้น เรืออู่นำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอย่างหนึ่งในสยามประเทศอันเป็นจุดกำเนิดของสิ่งระดับค้ำกับสิ่งที่แสดงออกศักดิ์และบ่งบอกถึงฐานะ หรือตำแหน่งหน้าที่ของผู้ที่ไว้ประดับอยู่โดยเครื่องประดับเพื่อแสดงออกศักดิ์นี้ มีแบบอย่างมาจากชาวยุโรปเมื่อหลายร้อยปีก่อนที่มีความมั่นใจว่าแค่เข็มขัดเป็นเครื่องหมายในหมู่คนพวกผู้ปฏิบัติกิจการทางศาสนาเดียวกันจนกระทั่งเมื่อเกิดสงครามครูเสดเพื่อแย่งชิงดินแดนปาเลสไตน์ ที่ชาวคริสต์ถือว่าเป็นถิ่นกำเนิดของพระเยซู ให้รอดพ้นจากการครอบครองของชาวมุสลิมบรรดากษัตริย์และผู้ถือศักดิ์ทั้งหลายในยุโรปได้พากันรับเอาสาไปเป็นทหารครูเสดกันหลายประเทศระสันตะปาปาแห่งกรุงโรม จึงคิดทำเครื่องหมายให้แก่บรรดาทหารอาสา หรือที่เรียกกันว่า อัศวินนักรบ ด้วยการใช้รูป "กางเขน" เพื่อแสดงถึงความเข้มแข็ง พ่าย หรือ คมแข็งด้วยกันให้ปรากฏ โดยมีการเรียกคณะของแต่ละคณะว่า "Order"

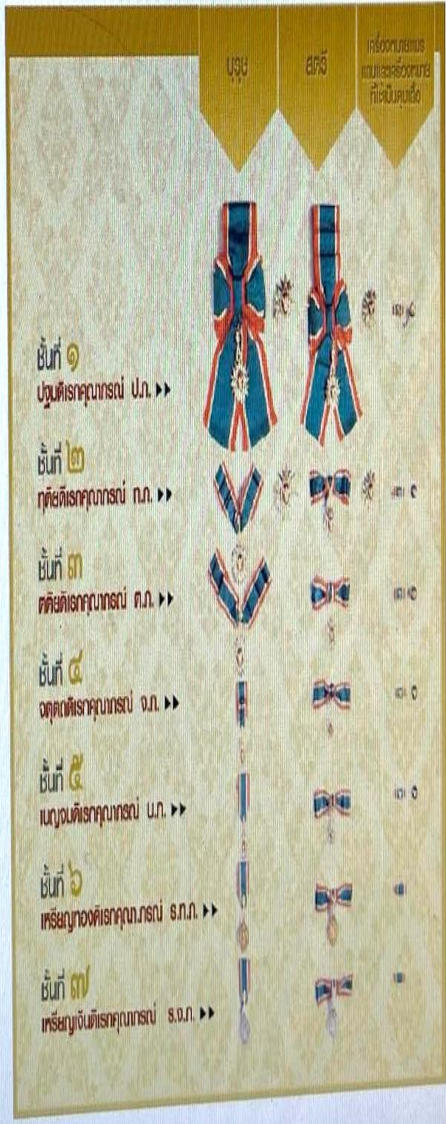
หลังสงครามครูเสด มีการนำเครื่องหมายกางเขนมาตกแต่งให้มีรูปแบบต่างกันไปตามชั้นยศ เป็นเครื่องหมายแสดงตำแหน่งหรือความกล้าหาญหรือเป็นบำเหน็จความชอบที่กษัตริย์พระราชทานให้ สิ่งเหล่านี้จึงกลายมาเป็น "เครื่องราชอิสริยาภรณ์" เพราะได้รับมอบจากกษัตริย์ โดยใช้คำ "Order" แทนความหมายว่า "ตระกูล" ของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ซึ่งเป็นเครื่องประดับจากรณีที่ได้รับพระราชทาน อาทิ The Order of Avis ของโปรตุเกสที่เป็น เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลแรกและเก่าแก่ที่สุดในยุโรป มีมาตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 17 ก่อนที่อาณาจักรสุโขทัยจะเริ่มก่อตั้งขึ้น

ในเอเชีย สยามนับเป็นประเทศแรกที่นำเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามอย่างสากล ด้วยความใฝ่ใจศึกษาวัฒนธรรมและประเพณีตะวันตกของ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงมีพระราชนิพนธ์สร้างเครื่องหมายแบบชาวตะวันตก จากแบบของสิ่งที่เป็นเครื่องหมายแทนพระองค์ ได้แก่ ลวดลายของตราพระราชลัญจกรไฉวพาด ซึ่งเป็นตราประทับบนหนังสือราชการ และจากแบบของสิ่งที่เป็นมงคลเดิมของไทย ได้แก่ พลวย 9 ชนิด หรือ ที่เรียกว่า นพรัตน์ มาประยุกต์เข้าด้วยกันกับตราประดับเสื้อเพื่อแสดงเกียรติยศ ที่ชาวตะวันตกเรียกว่า Star โดยได้ทรงบัญญัติคำว่า "ตรา" ขึ้นมาใช้ เรียก ส่วนประกอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย ตั้งแต่ชั้นที่ 2 เป็นต้นไปจนถึงชั้นสายสะพาย และใช้มาพรจนทุกวันนี้ แต่ยังคงถือว่าเป็น "เครื่องราชอิสริยาภรณ์" เพราะโดยมากสร้างขึ้นสำหรับพระราชทานแก่พระราชวงศ์ ส่วน "เครื่องสำคัญ" ที่เป็นของขุนนางมีไม่มากนักและถือว่าเป็นต้นเค้าเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยปัจจุบัน เช่น ครานพรัตน์ เป็นต้นเค้าของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ป็นโบราณมงคลนพรัตน์ราชราภรณ์ คราข้างเศือกเป็นต้นเค้าของเครื่องราช อิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก เป็นต้น

ชนิดของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เสนอขอพระราชทานประจำปี

- เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ส่วนราชการเสนอขอพระราชทานให้แก่บุคคลต่าง ๆ เป็ประจำปี ในวโรกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ประกอบด้วย
1. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
  2. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
  3. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
  4. เหรียญจักรพรรดิมาลา

ลำดับชั้นของเครื่องราช

การประดับแพรแถบย่อตามลักษณะ

- (ช้างในกระชังทอง)
- (มงกุฎในโสร่งทอง)
- (ช้างในกระชังเงิน)
- (มงกุฎในโสร่งเงิน)
- (ช้างทอง)
- (มงกุฎทอง)
- (ช้างเงิน)
- (มงกุฎเงิน)

- ท.ช. ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
- ท.ม. ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
- ต.ช. ตริตาภรณ์ช้างเผือก
- ต.ม. ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
- จ.ช. จัตุรตาภรณ์ช้างเผือก
- จ.ม. จัตุรตาภรณ์มงกุฎไทย
- ป.ช. เภษุมมาภรณ์ช้างเผือก
- ป.ม. เภษุมมาภรณ์มงกุฎไทย

